

Βιογραφικό Σημείωμα

Προσωπικά στοιχεία

Επώνυμο/Όνομα : Χρηστίδης Γεώργιος
Email : gchristidis@uom.edu.gr

Παρούσα Θέση

Ιανουάριος 2023: εκλογή στη θέση του πρωτοβάθμιου Καθηγητή, στο γνωστικό αντικείμενο «Συγκριτική Πολιτική στα Βαλκάνια», στο *Τμήμα Βαλκανικών, Σλαβικών και Ανατολικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Μακεδονίας* (ΦΕΚ 778/22-3-2023)

Πανεπιστημιακοί τίτλοι και σπουδές

Διδακτορικό στη Πολιτική Επιστήμη, Πανεπιστήμιο του Έξιτερ (Exeter), Βρετανία, το 1998. Τίτλος Διδακτορικής Διατριβής: “*Turkey and the Ex-communist Balkans. An Analysis of Bilateral Relations Between Turkey and the Ex-Communist Balkans After the End of the Cold War, 1990-1992*”.

Μάστερ στη Πολιτική της Μέσης Ανατολής, Πανεπιστήμιο του Έξιτερ (Exeter), Βρετανία, το 1993. Τίτλος Πτυχιακής Εργασίας: “*Soviet-Israeli Relations, 1985-1991*”.

Πτυχίο του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σπουδών του Παντείου Πανεπιστημίου (Κατεύθυνση Διεθνείς Σπουδές), το 1991.

Διδακτικό έργο

Διδασκόμενα μαθήματα: α) στο προπτυχιακό πρόγραμμα, «*Συγκριτική πολιτική*» (υποχρεωτικό), «*Σύγχρονη Πολιτική στην Αν & ΝΑ Ευρώπη*» (υποχρεωτικό), «*Σύγχρονη Ρωσική Ιστορία και Πολιτική*», “*The Politics of the Modern Middle East*” (συνδιδασκαλία), “*Israeli politics and society*”. β) στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα «*Ιστορία, ανθρωπολογία και πολιτισμός της Ανατολικής και ΝΑ Ευρώπης*» του ΒΣΑΣ το μάθημα «*Σύγχρονη Βαλκανική Ιστορία και Πολιτική*» (συνδιδασκαλία),

Δημοσιεύσεις

I. Αυτοτελή έργα

Βόρεια Μακεδονία. Πολιτική και κοινωνία. Από την ανεξαρτησία στη Συμφωνία των Πρεσπών (1991-2019) (υπό έκδοση από τις Εκδόσεις Επίκεντρο), σ. 272.

Η σερβική πολιτική στο Κόσοβο (Ιούνιος 1999 – 2016) (Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Πανεπιστημίου Μακεδονίας, 2017), σ. 200.

Από τον Μιλόσεβιτς στον Κοστούνιτσα. Οι πολιτικές εξελίξεις στη Σερβία και η σερβική πολιτική στο Κοσσυφοπέδιο, 1987-2008 (Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Βάνιας, 2008), σ. 198.

Τα Κομμουνιστικά Βαλκάνια. Εισαγωγή στην εσωτερική και εξωτερική πολιτική στην Αλβανία, Βουλγαρία, Γιουγκοσλαβία και Ρουμανία την περίοδο 1945-1989 (Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Βάνιας, 2003), σ. 252.

Turkey and the Ex-communist Balkans. An analysis of Bilateral Relations Between Turkey and the Ex-Communist Balkans After the End of the Cold War, 1990-1992. Αδημοσίευτη διδακτορική διατριβή, Πανεπιστήμιο του Έξιτερ, 1998, p. 259.

II. Συμμετοχή σε Συλλογικούς Τόμους

«Στα «Ήρεμα Νερά» της Βαλκανικής Χερσονήσου: οι Σχέσεις της Αθήνας με τη Σόφια και το Βουκουρέστι», σε Ε. Αθανασοπούλου, Χ. Τσαρδανίδης, Ε.Τ. Φακιολάς (επιμ.), *Εξωτερική Πολιτική της Ελλάδας. Επιλογές & Προσδοκίες στον 21^ο Αιώνα*, Ινστιτούτο Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα, 2020, σς 337-363.

“Public perceptions and official responses to the Macedonian question in Greece, 1991-2008”, σε I. Baeva, R. Marinova-Christidi (edit.), *Предизвикателството: Съвременна българска история*, Сборник с изследвания в чест на проф. д-р Евгения Калинова (Τιμητικός Τόμος για την Καθηγήτρια Evgenia Kalinova του Τμήματος Ιστορίας του Πανεπιστημίου της Σόφιας “Св. Климент Охридски”) София, 2020, Университетско издателство "Св. Климент Охридски", София, 2020, pp. 557-587

«Η ιστορική εξέλιξη του βουλγαρικού εθνικισμού: Μια σύντομη αναδρομή», σε *Η εθνογένεση στα Βαλκάνια*, University Studio Press (υπό έκδοση).

«Από τη Γιουγκοσλαβία στη Σερβία 1918-2008», «Πολεμικές Συρράξεις στην Πρώην Γιουγκοσλαβία (1991-1995, 1999)» στο (συλλογικό) *Βαλκάνια, Η Μεγάλη Τρικυμία. Η Νοτιοανατολική Ευρώπη του Χθες και του Σήμερα, μια αναδρομή*, Κασταλία Εκδόσεις, Αθήνα, Μάιος 2018, σς. 61-104

Με την Κατερίνα Τσέκου, «Βουλγαρική «Κρατική Ασφάλεια» και Έλληνες πολιτικοί πρόσφυγες». Συλλογικό έργο βάσει των εισηγήσεων των δύο συγγραφέων στο workshop με τίτλο «Οι Πολιτικοί Πρόσφυγες του ελληνικού Εμφυλίου και οι χώρες υποδοχής: Μηχανισμοί επιτήρησης και τιμωρίας των Ελλήνων στις Λαϊκές Δημοκρατίες», Πάρκο Εθνικής Συμφιλίωσης, Γράμμος, 16-17 Σεπτεμβρίου 2016. (υπο έκδοση)

“The development of post-Soviet Bulgarian-Russian relations” σε *Крайтна Студената војна и европејската интеграција/дезинтеграција през 90-те години на XX век*, Сборник в чест на 65-та годишнина на проф. Искра Баева (Τμητικός Τόμος για την Καθηγήτρια Iskra Baeva του Τμήματος Ιστορίας του Πανεπιστημίου της Σόφιας “Св. Климент Охридски”), Университетско издателство “Св. Климент Охридски”, София, 2019, pp. 337-356. Το ίδιο σε “Трети международен конгрес по Българистика” (“Third International Congress of Bulgarian Studies”), 23 με 26 Μαΐου 2013, “Св. Климент Охридски”, Университетско издателство “Св. Климент Охридски”, София, 2014, pp. 216-242.

«Τα Μετακομμουνιστικά Βαλκάνια ως Τμήμα της Δύσης», σε *Τα Βαλκάνια Μεταξύ Δύσης και Ρωσίας*, Ελληνικό Ινστιτούτο Στρατηγικών Μελετών, Εκδόσεις Ινφογνώμων, Αθήνα 2016, σς. 29-46

“Религија и политика на Балканите: случајот на мјуфтијата Муамер Зукорлич в Санджак (Сърбия)” (“Religion and Politics in the Balkans: the case of Mufti Muammer Zukorlic in Sandzak (Serbia)”). Σε *Realia Byzantino-Balcanica*. Сборник в честна 60 годишнината на професор Христо Матанов, София, 2014, pp. 696-711 (Τμητικός Τόμος για τον Καθηγητή Christo Matanov του Τμήματος Ιστορίας του Πανεπιστημίου της Σόφιας “Св. Климент Охридски”).

Συγγραφή της ιστορικής εισαγωγής για τον ελληνισμό της Βουλγαρίας και του τμήματος της έρευνας για την ελληνόγλωσση εκπαίδευση στην ίδια χώρα στο Κ. Ντίνας, Τ. Σούτσιου, Α. Χατζηπαναγιωτίδη, Γ. Χρηστίδης, «*Η ελληνόγλωσση εκπαίδευση στη Ρουμανία και στη Βουλγαρία*», του Εργαστηρίου Διαπολιτισμικών και Μεταναστευτικών Μελετών (Ε.ΔΙΑ.Μ.ΜΕ.) του Παιδαγωγικού Τμήματος Δ.Ε. του Πανεπιστημίου Κρήτης, σς. 144 – 178, Ρέθυμνο, 2011.

«Η διασυνοριακή συνεργασία ανάμεσα στο Νομό Φλώρινας και τον Δήμο Μοναστηρίου (Bitola) στο πλαίσιο του προγράμματος Interreg IIIA Ελλάδα-ΠΓΔΜ», στο Ι. Κολιόπουλος, Κ. Χατζηκωνσταντίνου, Β. Γούναρης (επιμ.) *Η Διασυνοριακή Συνεργασία Ελλάδας-ΠΓΔΜ ως Ζητούμενο*, Εκδόσεις Επίκεντρο, Θεσσαλονίκη, 2008, σσ. 349-390.

“The Muslim Minority in Greece” στο *Muslim Communities in the New Europe*, επιμέλεια έκδοσης Gerd Nonneman, Tim Niblock and Bogdan Szajkowski (Reading, Ithaca Press, 1996), pp.153-166.

“Macedonian Question” στο *Encyclopedia of Conflicts, Disputes and Flashpoints in Eastern Europe, Russia and the Successor States*, επιμέλεια Szajkowski Bogdan (Essex, Longman Current Affairs 1993), pp.201-212.

III. Πρακτικά Συνεδρίων με Κριτές

«Η Ελλάδα και η διασπορά: σκέψεις πάνω στην πολιτική – σχέση του εθνικού κέντρου με τη διασπορά (1974 – σήμερα)», σε G. Frazis, J. Yiannakakis, M. Oikonomakou, G. Papantonakis, Y. Christidis, E. Gavra (ed), *Perspectives on the Hellenic diaspora 2-* πρακτικά του 2^ο διεθνές συνέδριο για την ελληνική διασπορά με θέμα “Perspectives on the Hellenic Diaspora”, συνδιοργανωμένου από το Charles Darwin University, το Πανεπιστήμιο του Αιγαίου και το ΠΑΜΑΚ, 12 Ιουλίου 2019 - College of Indigenous Futures, Arts & Society - Hellenic Studies, Charles Darwin University, 2021, pp. 269 – 280.

“The Jewish Community in post-Communist Bulgaria. State policy and community evolution” σε πρακτικά διεθνούς συνεδρίου με τίτλο “The Balkan Jews & the Minority Issue in South-Eastern Europe”, που συνδιοργανώθηκε από την Association Internationale d'Etudes du Sud-Est Europeen (AISEE), Polish Commission of Balkan Culture and History (7 – 9 November 2016), University of Warsaw, Warsaw-bellevire-sur-Allier 2020, pp. 399-420

«Εξομαλύνοντας τις σχέσεις Σερβίας-Κοσόβου: η πορεία του Διαλόγου Βελιγραδίου Πρίστινας», σε πρακτικά συνεδρίου με θέμα «Ευρώπη: η βαλκανική φαντασίωση. Σύγχρονα ζητήματα και η ευρωπαϊκή προοπτική των Δυτικών Βαλκανίων», οργανωμένου από την Ελληνική Εταιρία Διεθνούς Δικαίου και Διεθνών Σχέσεων σε συνεργασία με το Τμήμα ΒΣΑΣ του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, Θεσσαλονίκη, 12 με 13 Απριλίου 2019 (υπό έκδοση).

“Greece’s Entry into the Great War and its National Schism”. Εισήγηση στο διεθνές συνέδριο με τίτλο “Der Krieg Auf Dem Balkan 100 Jahre Kriegseintritt Bulgariens in Den 1. Weltkrieg”, οργανωμένου από το Bulgarisches Kulturinstitut – Haus Wittgenstein, 21 – 23 October 2015, Vienna (υπό έκδοση σε *Miscellanea Bulgarica*)

“Belgrade-Pristina relations and the challenge of European integration”. Εισήγηση στο 11th Congress of South-East European Studies, με τίτλο “South-East Europe and European Integration: Political, Socioeconomic and Cultural Aspects”, που συνδιοργανώθηκε από την Association Internationale d’ Etudes du Sud-Est Europeen (AIESEE) και τη Βουλγαρική Ακαδημία Επιστημών, Σόφια 31 Αυγούστου – 4 Σεπτεμβρίου 2015. Επιλεγμένα πρακτικά συνεδρίου δημοσιευμένα σε *Etudes Balkaniques*, LI, 2016/3, Σόφια, pp. 445-468

«Η διασυνοριακή συνεργασία ανάμεσα στον Νομό Φλώρινας και τους Δήμους Bitola και Resen (ΠΓΔΜ) για ζητήματα περιβαλλοντικής προστασίας» στο Κ. Φωτιάδης, Σ. Ηλιάδου-Τάχου, Β. Βλασίδης (επιμ.) *Η Δυτική Μακεδονία: Από την ενσωμάτωση στο ελληνικό κράτος έως σήμερα*. Πρακτικά συνεδρίου που διοργανώθηκε από το Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης και το Τμήμα Βαλκανικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας, 8 με 11 Νοεμβρίου 2012, (Εκδόσεις Επίκεντρο, 2014), σσ. 39-57

“Arab integration in the 1960s” σε Искра Баева (съставител), *Интеграционите процеси през 60-те години на XX век* (София, Университетско издателство “Св. Климент Охридски”, 2013), pp.271-287

“The development of post-Soviet Greek-Russian relations”, σε *Русия, Европа и светът. Сборник с материали от международната научна конференция* (София, 28-29 септември 2009 г.). Съставител и научен редактор: проф. д-р Искра Баева. Университетско издателство “Св. Климент Охридски”, София, 2012. Πρακτικά του διεθνούς συνεδρίου “*Russia, Europe and the World*”, που διοργανώθηκε από το Τμήμα Ιστορίας του Πανεπιστημίου της Σόφιας “Sv. Kliment Ohridski”, 28 και 29 Σεπτεμβρίου 2009, pp. 461-473

«Η серβική πολιτική στο Κοσσυφοπέδιο: από την εγκατάσταση της UNMIK μέχρι την κήρυξη ανεξαρτησίας του Κοσσυφοπεδίου» στο Σ. Περράκης (επιμ.) *Ματιές στο σύγχρονο τοπίο των δυτικών Βαλκανίων* (Αθήνα: Ελληνική Εταιρία Διεθνούς Δικαίου και Διεθνών Σχέσεων & Εκδόσεις Σιδέρης, 2009), σσ. 295-320

“The Roma in post-communist Bulgaria” στο Iskra Baeva, Plamen Mitev (edit.), “*University Readings and Researches on Bulgarian History*”, IV International Seminar, Smolyan, 11-13 Μαΐου 2006, Universitetsko Izdatelstvo, “Sv. Kliment Ohridski”, Sofia, 2008, pp. 699-713

“Greece in the European Union. A Historical Review”, στο *Together in Europe*, πρακτικά του διεθνούς συνεδρίου *Together in Europe*, Representation of the European Commission in Bulgaria, Sofia, 2007, pp.79-91

«Η διαμόρφωση της βουλγαρικής εξωτερικής πολιτικής απέναντι στην ΠΓΔΜ, 1989-2006», στο *Διαστάσεις της μετάβασης και η ευρωπαϊκή προοπτική των χωρών της Βαλκανικής*, Πρακτικά Α΄ Επιστημονικού Συνεδρίου του ΤΒΣΦ, Θεσσαλονίκη 2007, σσ. 175-194. Το ίδιο άρθρο δημοσιεύτηκε (7 Ιανουαρίου 2009) μεταφρασμένο ως “Bulgarian Foreign Policy and FYROM, 1989-2006” στην ιστοσελίδα του *Macedonian Heritage* (An online review of Macedonian affairs, history and culture), www.macedonian-heritage.gr/contributions/index.html#Anchor-47857.

IV. Ερευνητικές μελέτες

“From dispute to connectivity: Greece-North Macedonia-Bulgaria between a Difficult Past and a European Future”, συλλογικό μαζί με I. Yusufi, P. Pashalidis, C. Koneska, V. Kreci, I. Armakolas, A. Voudouri, *ANALYTICA & ELIAMEP*, Athens/Skopje, March 2022.

“Working Paper 5: Online and Offline (De)radicalization in the Balkans”, συλλογικό, στο πλαίσιο του ερευνητικού προγράμματος “*Preventing and Addressing Violent Extremism through Community Resilience in the Balkans and MENA – PAVE*”, (συλλογικό), March 2022.

“Broadening multilevel Connectivity Between Greece and North Macedonia in the post-Prespa Environment”, συλλογικό μαζί με P. Pashalidis, I. Armakolas, I. Yusufi, M. Drosopoulos, C. Koneska, V. Kreci, *ANALYTICA & ELIAMEP*, Athens/Skopje, December 2020.

“Cooperation in Education, Culture, and Civil Society after the Prespa Agreement: How to Move Forward?” συλλογικό μαζί με I. Armakolas, V. Kreci, P. Pashalidis, I. Yusufi, *ANALYTICA & ELIAMEP*, Athens/Skopje, December 2019.

“Greece and the Former Yugoslav Republic of Macedonia. Bilateral cooperation between Athens and Skopje in the fields of Justice and Home Affairs

(Police): An assessment of the state of play before and after the adoption of the Confidence Building Measures (2015)”, συλλογικό μαζί τον Π. Πασχαλίδη, *ELIAMEP*, Athens, December 2018.

“Greece and the Former Yugoslav Republic of Macedonia. The Experience of Cooperation in the Fields of EU-Funded Cross-border Projects and Higher Education and What Does it Mean for the Future”, συλλογικό μαζί τον Π. Πασχαλίδη, *ELIAMEP*, Athens, December 2017.

“Greek–Bulgarian relations: Current state, problems and prospects”, συλλογικό μαζί με Ι. Αρμακόλα και Π. Πασχαλίδη, *ELIAMEP*, Athens, March 2017.

«Η διαφορά του Ναγκόρνο Καραμπάχ ως απειλή για την ασφάλεια στην Υπερκαυκασία. Η τουρκική πολιτική απέναντι στην Αρμενία και το Αζερμπαϊτζάν». Ερευνητική συνεισφορά του *Ινστιτούτου Διεθνών Σχέσεων (Ι.ΔΙ.Σ.)* στο Γενικό Επιτελείο Εθνικής Άμυνας (ΓΕΕΘΑ), Σεπτέμβριος 2002

«Οι ελληνοτουρκικές σχέσεις στα πλαίσια της ευρωπαϊκής προοπτικής της Τουρκίας μετά το Ελσίνκι». Συλλογική μελέτη υπό την εποπτεία του Καθηγητή του Παντείου Πανεπιστημίου, Στέλιου Περράκη. Ερευνητική συνεισφορά του *Ι.ΔΙ.Σ.* στο ΓΕΕΘΑ, Δεκέμβριος 2000

V. Άρθρα σε Περιοδικά με Κριτές

“The Roma in Post-Communist Bulgaria: Growing Social Marginalization and State Policies”, *Journal of Asian Social Science Research*, Vol. 2, No. 1, 2020, pp. 1-24

“Breaking the ‘Hostility Discourse’: Border Security Cooperation Between Athens and Skopje since the beginning of the Refugee Crisis (2015-June 2018)”, συλλογικό μαζί με την Α. Chupeska-Stanishkovska, *Sovremena makedonska odbrana*, Ministry of Defense of the Republic of North Macedonia, Vol. 18, No 35, December 2018, pp. 9-26

“The *Party of Democratic Action* in the Sandzak (Serbia): establishment, evolution and political aims, 1991- 2010”, in *Etudes Balkaniques*, Issue 1, 2012, pp. 3-25

“Bulgaria and the EU, 1988-2006” δημοσιευμένο από το *Bulgarian Journal of American and Transatlantic Studies*, μια ηλεκτρονική έκδοση του *Bulgarian American Studies Association*, Issue 8, 16 June 2011, προσβάσιμο στο www.jatsbulgaria.org/show.php?type=article&id=8&head=5

“The State of Islam in post-communist Bulgaria”, *Church Studies*, Νίς (Σερβία), 5-2008, pp.345-359

«Οι μετα-Μιλόσεβιτς σερβικές κυβερνήσεις (2001-2006). Ένας απολογισμός», *Αγορά χωρίς Σύνορα*, Τόμος 14, Τεύχος 1, Ιούνιος –Αύγουστος 2008, σσ. 44-67

“Гърция и „Македонският въпрос” от 50-те години на XX в. до подписването на Нюйоркското временно споразумение от септември 1995 г.”(«Η Ελλάδα και το “μακεδονικό ζήτημα”: από τη δεκαετία του 1950 έως την υπογραφή της Ενδιάμεσης Συμφωνίας της Νέας Υόρκης, τον Σεπτέμβριο του 1995»), *Минало*, Σόφια 4/2006, pp. 67-81

“Охридското мирно споразумение 2001 г. и неговото приложение” («Η ειρηνευτική συμφωνία της Αχρίδας του 2001 και η εφαρμογή της»), *Международни отношения*, κн.1, годинаXXXV, Σόφια 2006, pp. 97-110

“Bulgarian-Turkish Relations, 1990-2003. The View from Abroad”, *Bulgarian Historical Review*, Σόφια, 1-2, 2005, pp.167-186

“Акценти в гръцко-българските отношения след 1990 г.” («Κύρια σημεία και τάσεις στις έλληνο-βουλγαρικές σχέσεις μετά το 1990»), *Международни отношения*, κн. 2-3, година XXXIV, Σόφια 2005, pp. 155-164

VI. Έδρα ΓΕΕΘΑ Θουκυδίδης

Συμμετοχή στη συντακτική ομάδα της διμηνιαίας αναλυτικής έκθεσης «Οι εξελίξεις στο διεθνή περίγυρο της χώρας», της έδρας ΓΕΕΘΑ «Θουκυδίδης» στις στρατηγικές σπουδές. Τεύχη: Σεπτ-Οκτ 2015, Νοεμ-Δεκ 2015, Ιαν-Φεβ 2016, Μάρτιος-Απρίλιος 2016 και Μάιος-Ιούνιος 2017, Ιούλιος-Αύγουστος 2017, Σεπτέμβριος-Οκτώβριος 2017, Νοέμβριος-Δεκέμβριος 2017, Ιανουάριος-Φεβρουάριος 2018, Μάρτιος-Απρίλιος 2018.

VII. Κείμενα Ανάλυσης (Policy Analysis, Policy Briefs)

“North Macedonia. After Greece, Bulgaria Appears. North Macedonia’s Obstacle Course to Enter the EU”, *IEMed Mediterranean Yearbook 2022*, European Institute of the Mediterranean, <https://www.iemed.org/publication/north-macedonia-after-greece-bulgaria-appears-north-macedonias-obstacle-course-to-enter-the-eu/>

“The EU accession process in the Western Balkans and the Roma”, *European Neighborhood Council (ENC) Analysis*, May 2021

“Bulgaria sets tough conditions on North Macedonia’s accession path”, *ELIAMEP* Policy Brief No. 59/2019

“From Bitter Foes to Partners and Allies: Remembering the Greek-Bulgarian Reconciliation”, in “Political Trends & Dynamics. Bilateral Disputes in Southeastern Europe”, *Friedrich Ebert Stiftung*, August/September 2018.

“A new Balkan rapprochement. Skopje accepts Sofia’s positions allowing for bilateral relations to move ahead”, *ELIAMEP* Briefing Notes 55/2017, November 2017

“The Bulgarian parliamentary elections of 26th March 2017”, *ELIAMEP* Briefing Notes 51/2017, April 2017

“The Multilateral Negotiations of the Middle East Peace Process” στο *Cosmos Newsletter*, Vol.3, Issue 4, May-August 2000, p.3.

VIII. Άρθρα σε Περιοδικά χωρίς Κριτές

«Η διεθνοτική κρίση του 2001 στη Βόρεια Μακεδονία. Τα αίτια, η πορεία και η κατάληξη, όπως κρίνονται 20 χρόνια μετά», *Foreign Affairs, the Hellenic edition*, 16 Μαΐου 2021, <https://www.foreignaffairs.gr/articles/73248/georgios-xristidis/i-diethnotiki-krisi-toy-2001-stin-boreia-makedonia>

«Η εξωτερική πολιτική της Τουρκίας στη Μέση Ανατολή κατά τη διάρκεια των κυβερνήσεων του Κόμματος Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης (AKP), 2003-2019», συλλογικό μαζί με την Μ. Οικονομάκη, *άρδην*, Τεύχος 116, Αύγουστος – Οκτώβριος 2019, σς. 29-44

«Ο Διάλογος Βελιγραδίου – Πρίστινας. Το τέλος του δρόμου;» *Foreign Affairs, the Hellenic edition*, Ιούνιος – Ιούλιος 2019, Τεύχος 58, σς. 39-47

«Το ριζοσπαστικό Ισλάμ στην Βουλγαρία. Μια πρώτη ανάγνωση του φαινομένου», *Foreign Affairs, the Hellenic edition*, Φεβρουάριος – Μάρτιος 2019, Τεύχος 56, σς. 46-58, δημοσιευμένο και στην ιστοσελίδα του περιοδικού, 29 Μαΐου 2019, https://www.foreignaffairs.gr/articles/72318/georgios-xristidis/to-rizospastiko-islam-stin-boylgaria?fbclid=IwAR3RIEo3tB0xHwLI9Pgz9ZVpR_O-ajOfIjxKBudRyRvf3jn0IBk4cKO3W0c

«Οι Βουλγαροτουρκικές σχέσεις, μια σύντομη ανάλυση», *άρδην*, Τεύχος 114, Δεκέμβριος 2018 – Φεβρουάριος 2019, σς. 53-56, δημοσιευμένο και στην ιστοσελίδα του περιοδικού, 8 Απριλίου 2019, <http://ardin-rixi.gr/archives/211790>

«Το ζήτημα του Κοσόβου και η Σερβία», *Πανεπιστημιακά*, περιοδική έκδοση του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, Αύγουστος 2018, Τ. 16, σ.9.

«Νικολάι Τοντόροφ και η Ελληνική πολιτική σκηνή», στο Αφιέρωμα: Βαλκάνια Β΄, *Ιστορία Εικονογραφημένη*, Τεύχος 486, Δεκέμβριος 2008, σσ.72-81.

ΙΧ. Αρθρογραφία (Τύπος/Portals)

«Κόσοβο: η Ευρώπη έχει «ξεμείνει» από ιδέες», *Liberal*, 30 Δεκεμβρίου 2022, <https://www.liberal.gr/diethni-themata/i-entasi-sto-boreio-kosobo-kai-i-eyropaiki-prooptiki-ton-dytikon-balkanion>· «Πολιτική ρευστότητα στη Βόρεια Μακεδονία», *Τα Νέα*, 5 Νοεμβρίου 2021, σ.7· «Βουλγαρία: το κομματικό σκηνικό σε μετάβαση», *Τα Νέα*, 6 Αυγούστου 2021, σ.39· «Η Βόρεια Μακεδονία και η εμπλοκή της ευρωπαϊκής της πορείας», *Τα Νέα*, 30 Ιουλίου 2021, σ. 7· “Bulgaria and North Macedonia: The process of rapprochement has a long way to go”, op-ed, *European Western Balkans*, 27 July 2021, [Bulgaria–North Macedonia: The process of rapprochement has a long way to go - European Western Balkans](https://www.liberal.gr/diethni-themata/i-entasi-sto-boreio-kosobo-kai-i-eyropaiki-prooptiki-ton-dytikon-balkanion)· «Οι βουλγαρικές εκλογές της 4^{ης} Απριλίου. Τι σηματοδοτούν;» *Parallaximag*, 6 Απριλίου 2021, <https://parallaximag.gr/featured/voulgaria-oi-ekloges-diaploki-ftocheia-laikismos>· «Βουλγαρικές εκλογές 4^{ης} Απριλίου: Ο Borisov πληγωμένος αλλά όχι τελειωμένος», *Liberal*, 6 Απριλίου /2021, <https://www.liberal.gr/news/boulgarikes-ekloges-4is-apriliou-o-mporisof-pligomenos-alla-ochi-teleiomenos/368401?fbclid>· «Η ενεργειακή συνεργασία Ελλάδας-Βόρειας Μακεδονίας», *Το Βήμα online*, 15 Ιανουαρίου 2021, <https://www.tovima.gr/2021/01/15/opinions/h-energeiaki-synergasia-elladas-voreias-makedonias/>· «Μπορίσοφ-Ερντογάν: μια «σχέση εμπιστοσύνης», *Τα Νέα*, 28 Δεκεμβρίου 2020, σ. 18· «Ένας βαλκάνιος statesman», *Τα Νέα*, 15 Δεκεμβρίου 2020, σ. 38, δημοσιευμένο και ως “A Balkan statesman” στο αλβανικό portal *argumentum*, 19 December 2020, <https://argumentum.al/lajmi/2020/12/a-balkan-statesman/?fbclid=IwAR2...>· «Οι σχέσεις Ελλάδας – Βόρειας Μακεδονίας και η ενεργειακή συνεργασία», *Τα Νέα*, 8 Δεκεμβρίου 2020, σ. 21· «Η επόμενη μέρα», *Τα Νέα*, 17 Ιουνίου 2020, σ. 40· “Historical disputes threaten North Macedonia - Bulgaria rapprochement”, op-ed, *European Western Balkans*, 14 May 2020, <https://europeanwesternbalkans.com/2020/05/14/worrying-developments-on-bulgarian-north-macedonian-relations/>, δημοσιευμένο και ως “Тревожно развитие на отношенията между България и Република Северна Македония” στο βουλγαρικό portal *marginalia*, 18 May 2020,

<https://www.marginalia.bg/fokus/trevozhno-razvitie-na-otnosheniyata-mezhdu-balgariya-i-republika-severna-makedoniya/>. «Σε δοκιμασία οι σχέσεις Σόφιας και Σκοπίων», *εφσυν*, 8 Μαΐου 2020, σ. 28, https://www.efsyn.gr/stiles/apopseis/242403_se-dokimasia-oi-sheseis-sofias-kai-skopion.

Στο ειδικό αφιέρωμα της *Μακεδονίας της Κυριακής*, με τίτλο «Συμφωνία των Πρεσπών. Πριν να ψηφίσουν οι βουλευτές οι πολίτες έχουν τον λόγο», 20 Ιανουαρίου 2019, σ. 3· «Αποτιμώντας τη δικαστική και αστυνομική συνεργασία μεταξύ Ελλάδος και ΠΓΔΜ», (μαζί με Π. Πασχαλίδη) *Μακεδονία της Κυριακής*, 5 Ιανουαρίου 2019, σ. 84· «Αξιολογώντας τη συνεργασία μεταξύ Ελλάδος και ΠΓΔΜ», (μαζί με Π. Πασχαλίδη). *Το Έθνος της Κυριακής*, 14 Ιανουαρίου 2018, σ. 5

Σειρά άρθρων στην εφημερίδα *Αγγελιοφόρος*: «Η καταπολέμηση της διαφθοράς στη Βουλγαρία: μια προσπάθεια δίχως τέλος...», 7 Ιουνίου 2015, σ. 24· «Περί πολιτιστικής διπλωματίας», 24 Μαΐου 2015, σ. 27· «Τέλος εποχής για την παντοκρατορία Γκρούεφσκι;», 17 Μαΐου 2015, σ. 29· «Ηγεμονισμός και Υδάτινοι Πόροι», 3 Μαΐου 2015, σ. 22· «Ποιος θυμάται τη Σομαλία;», 11 Απριλίου 2015, σ. 25· «Εύρωστα έως αποτυχημένα κράτη», 15 Μαρτίου 2015, σ. 31· «Η Ευρώπη των πολέμων και η Ευρώπη της ειρήνης: το ιστορικό πλαίσιο του ευρωπαϊκού οικοδομήματος», 22 Φεβρουαρίου 2015, σ. 31· «Η ΕΕ και τα Δυτικά Βαλκάνια: άμεσες προκλήσεις», 15 Φεβρουαρίου 2015, σ. 27· «Από την ευφορία στην αποτυχία της αρχής των «μηδενικών προβλημάτων με τους γείτονες», 1 Φεβρουαρίου 2015, σ. 25

X. Μεταφράσεις

Γ. Μπακάλοφ, Χ. Ματάνοφ, Π. Μίτεφ, Ι. Τλτσεφ, Ρ. Μαρίνοβα-Χρηστίδη, *Ιστορία της Βουλγαρίας* (Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Επίκεντρο, 2015), 452 σελ.

Μετάφραση – Πρόλογος του Iskra Baeva, Evgenia Kalinova, *Σύγχρονη Βουλγαρία. Από το Ανατολικό Μπλοκ στην Ευρωπαϊκή Ένωση* (Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Επίκεντρο, 2011), 300 σελ.

Ρουμιάνα Μαρίνοβα-Χρηστίδη, «Η μεταχείριση των Εβραίων στη Βουλγαρία κατά τη διάρκεια του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου: Ευρωπαϊκή εξαίρεση;», σε Γ. Αντωνίου, Σ.

Δορδανάς, Ν. Ζάικος, Ν. Μαραντζίδης (επιμ.), *Το Ολοκαύτωμα στα Βαλκάνια*, Εκδόσεις Επίκεντρο, Θεσσαλονίκη 2011, σ. 33-56 του βιβλίου.